

Energiecrisis en –wetgeving: wat komt er op de sector af?

Webinar – 24 november 2022

Inhoud

1

Energiecrisis

Wat is de impact op de sector?

2

Energiewetgeving

VEKA licht toe

3

Energiewetgeving

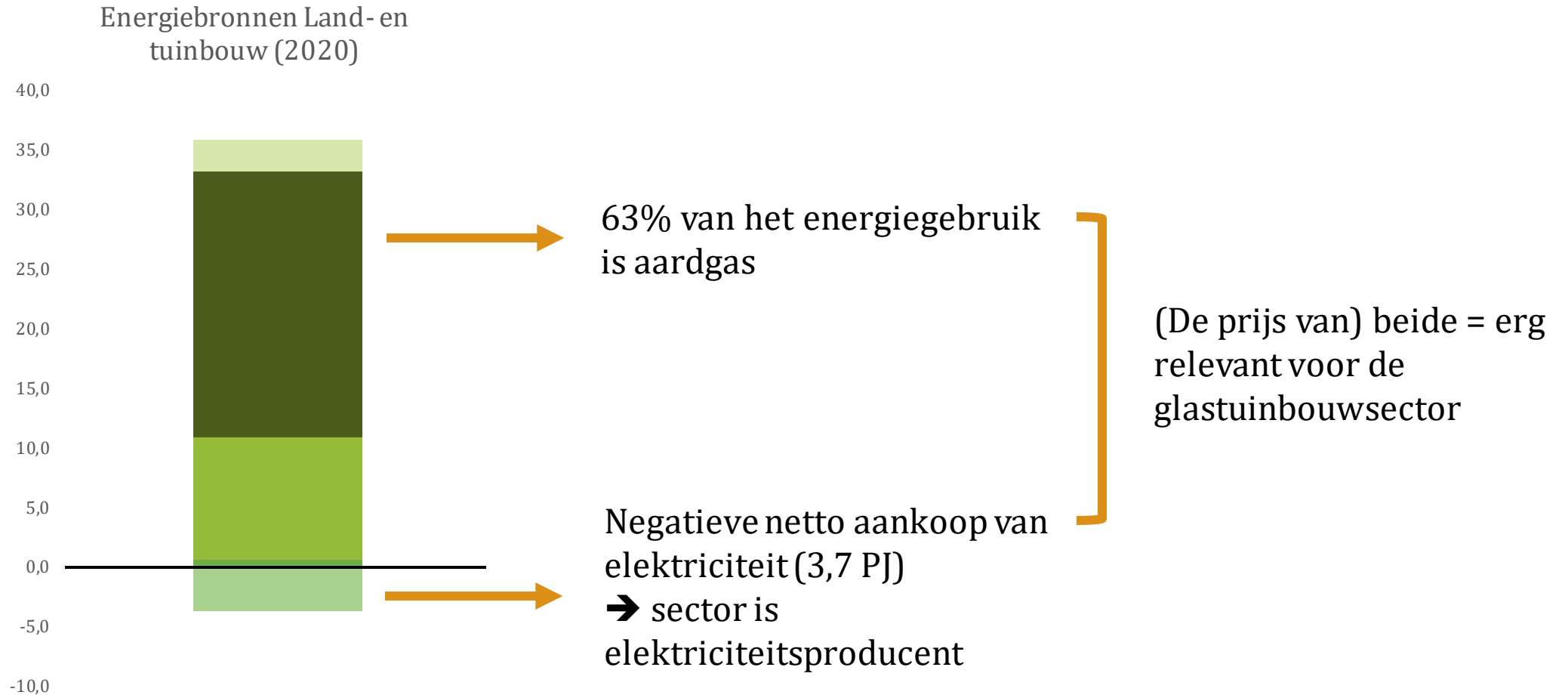
Hoe ga je ermee aan de slag?

4

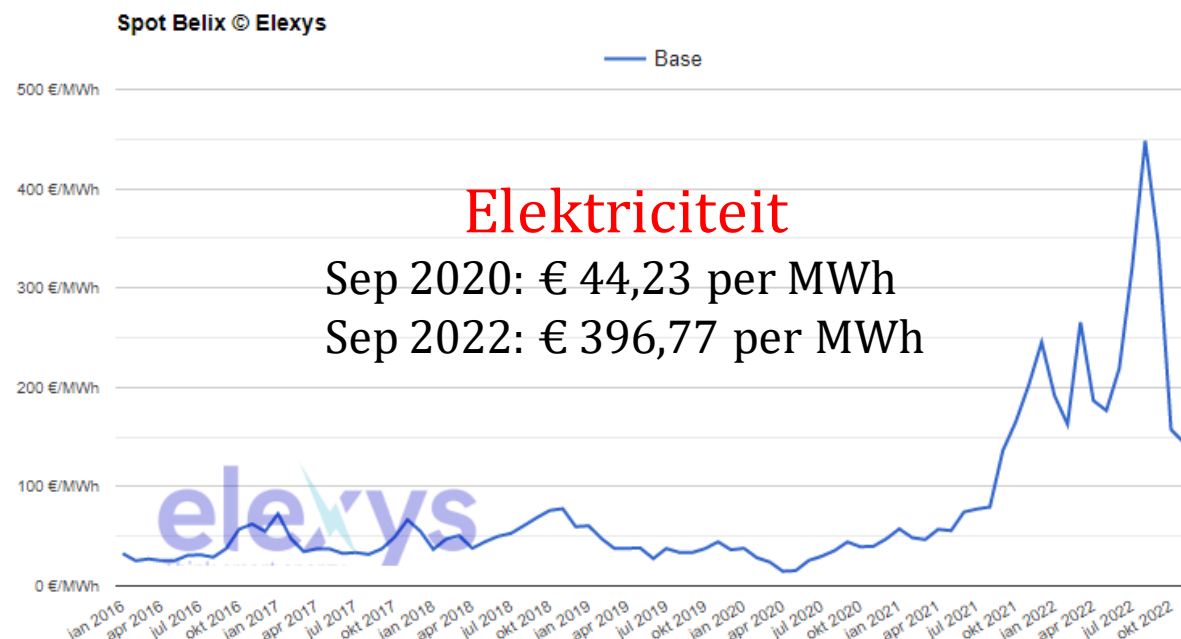
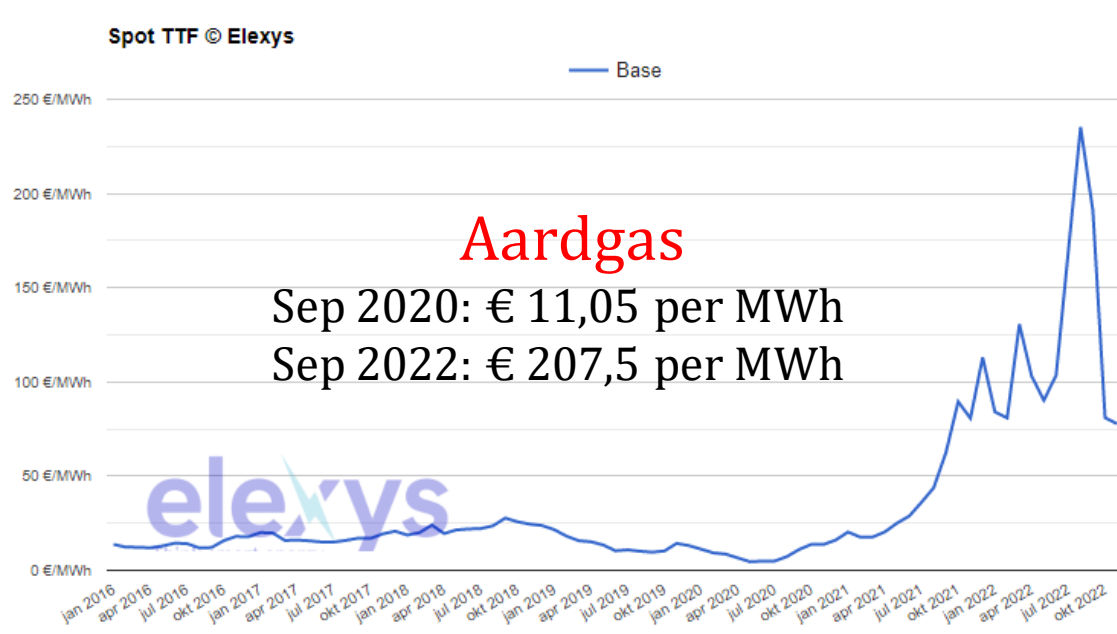
Vraag & antwoord

Energiecrisis en de impact op de sector

Stijgende energieprijzen

Prijsstijging gas en elektriciteit

**Verhouding
elektriciteit/gas**

Sep 2020: 4

Sep 2022: 1,9

Glastuinbouw met stijgende kosten

- Sterk gestegen energieprijzen
- Andere kosten stijgen ook snel
 - Gewasbescherming
 - Plantgoed
 - Substraat
 - Kunstmeststof
 - Arbeid
- Vlaamse glastuinbouwsector: +/- 1 600ha
 - Vruchtgroenten
 - Aardbeien
 - Sierteelt

Trends op sectorniveau (vb tomaat)

- 68% van totale kost zijn variabele kosten voor de E-crisis
- Energie was 60% van de variabele kost en 32% van de totale kost voor de E-crisis
- Stijging vaste kosten met 15%, vooral door investeringen in ledverlichting en WKK-onderdelen
- Stijging naar 87% variabele kosten sinds start E-crisis. Aardgas maakt 81% uit van de variabele kosten...

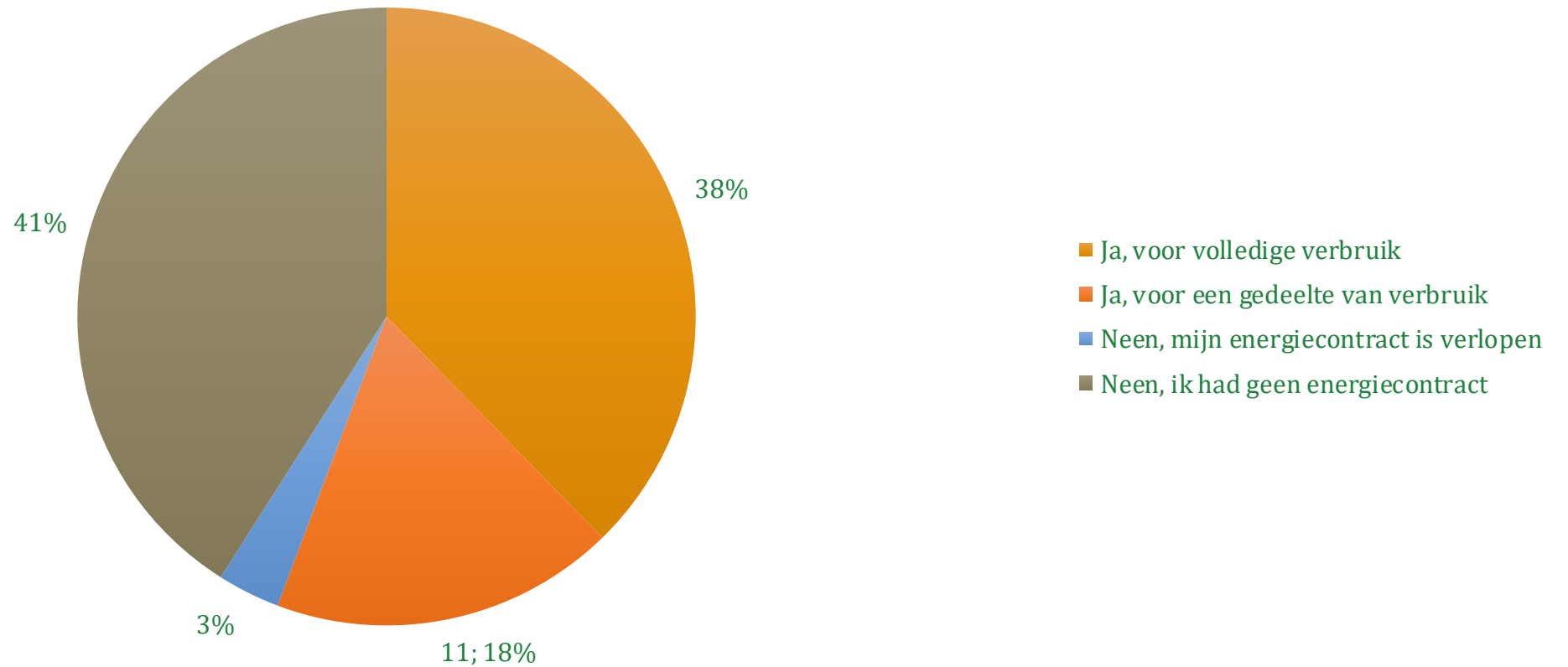
Op microniveau – resultaten van bevraging plantaardige sectoren

- Lichte stijging van mazoutketel
- Verdere toename installaties zonnepanelen
- Windenergie op bedrijfsniveau

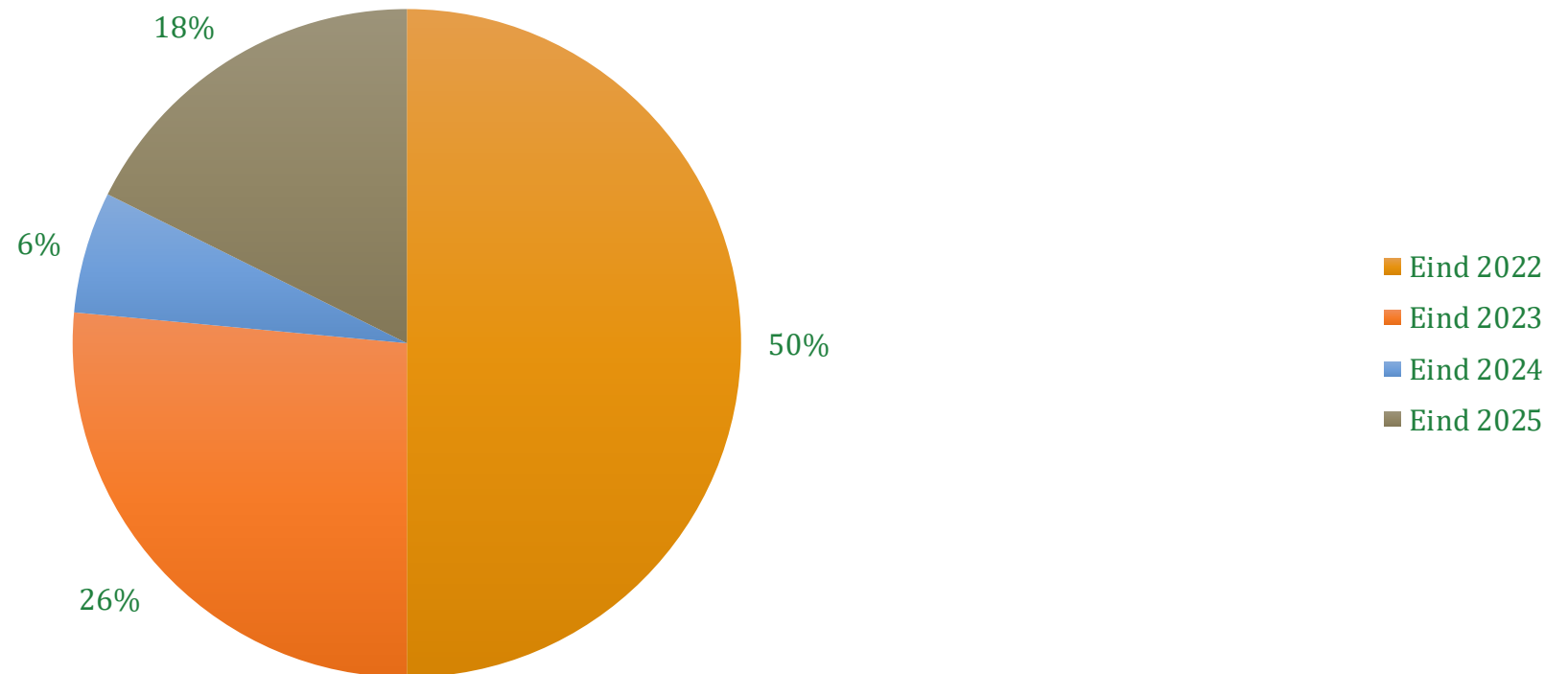
Gascontract verwarmde teelten

Gascontract

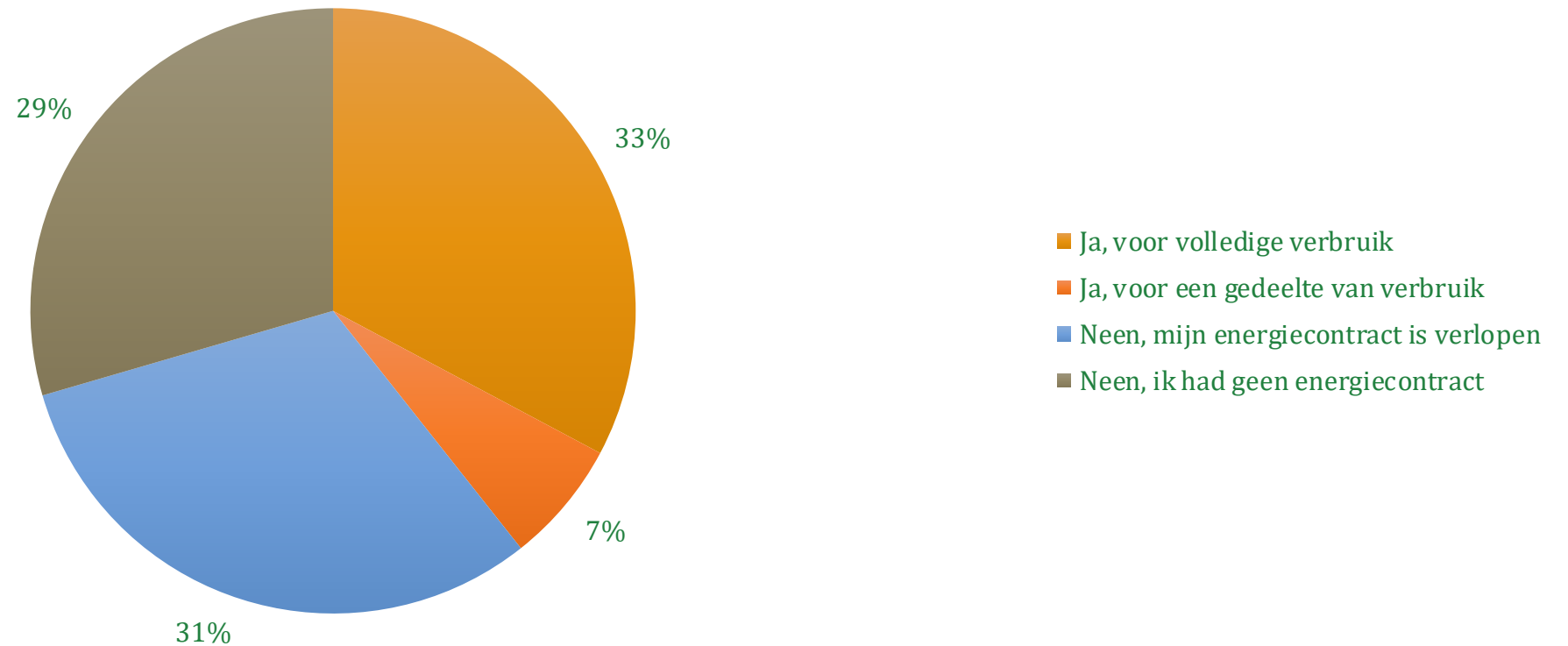
Gascontract verwarmde teelten

Einddatum gascontract

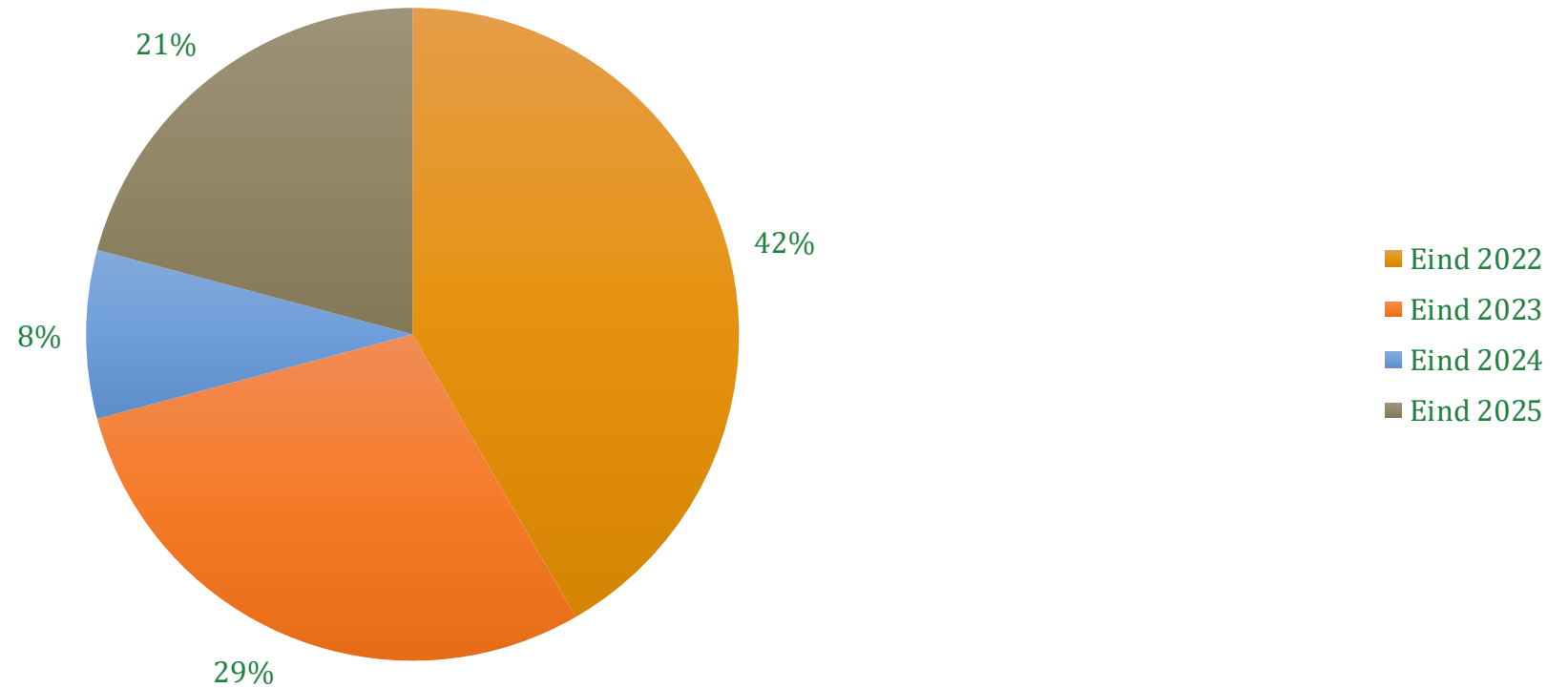
Elektriciteitscontract verwarmde teelten

Elektriciteitscontract

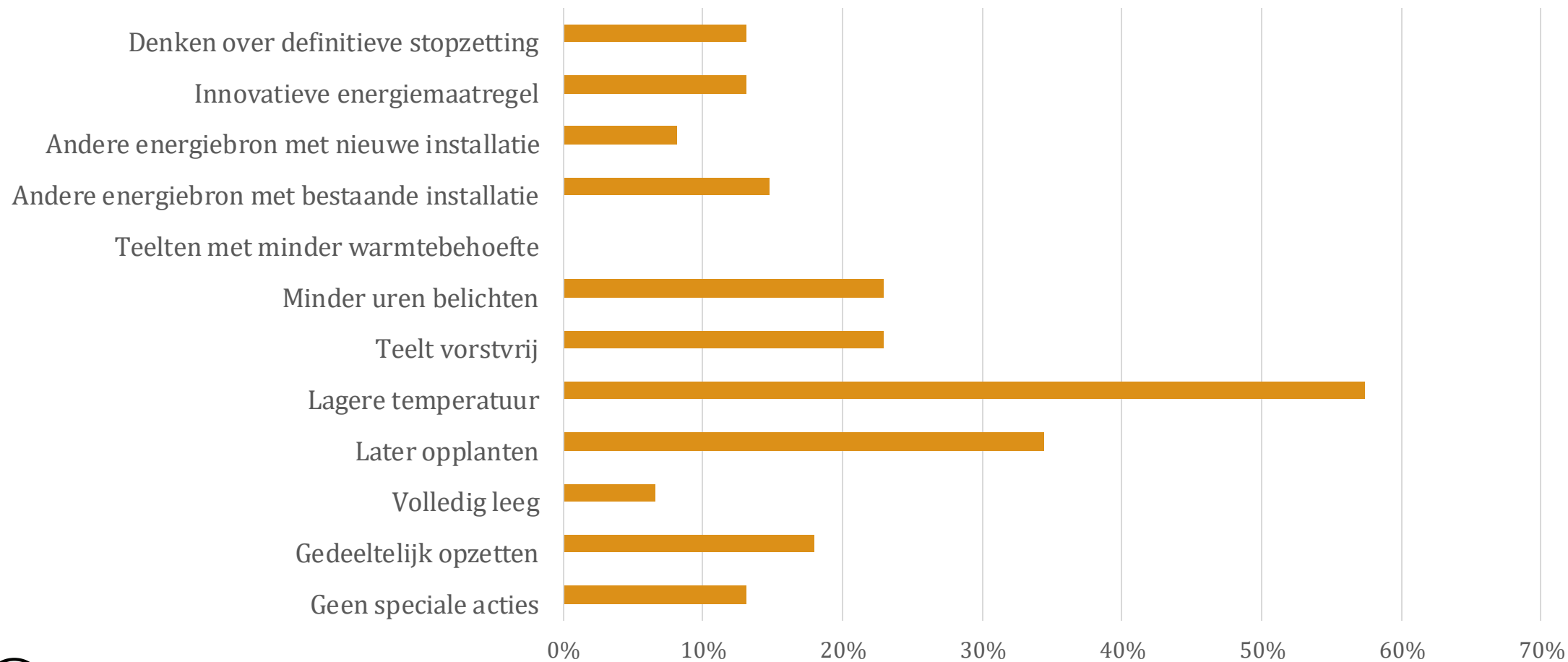

Elektriciteitscontract verwarmde teelten

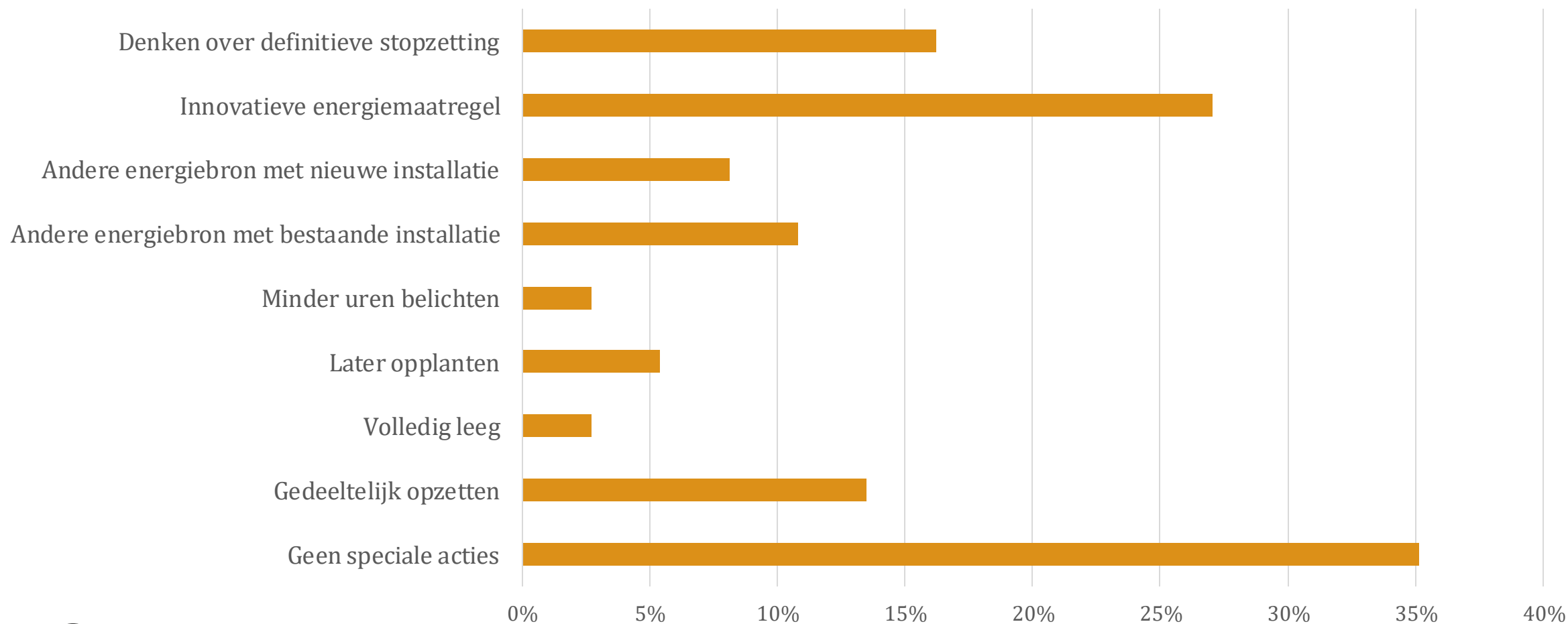
Einddatum elektriciteitscontract

Aanpassing door hoge energieprijzen - Verwarmd

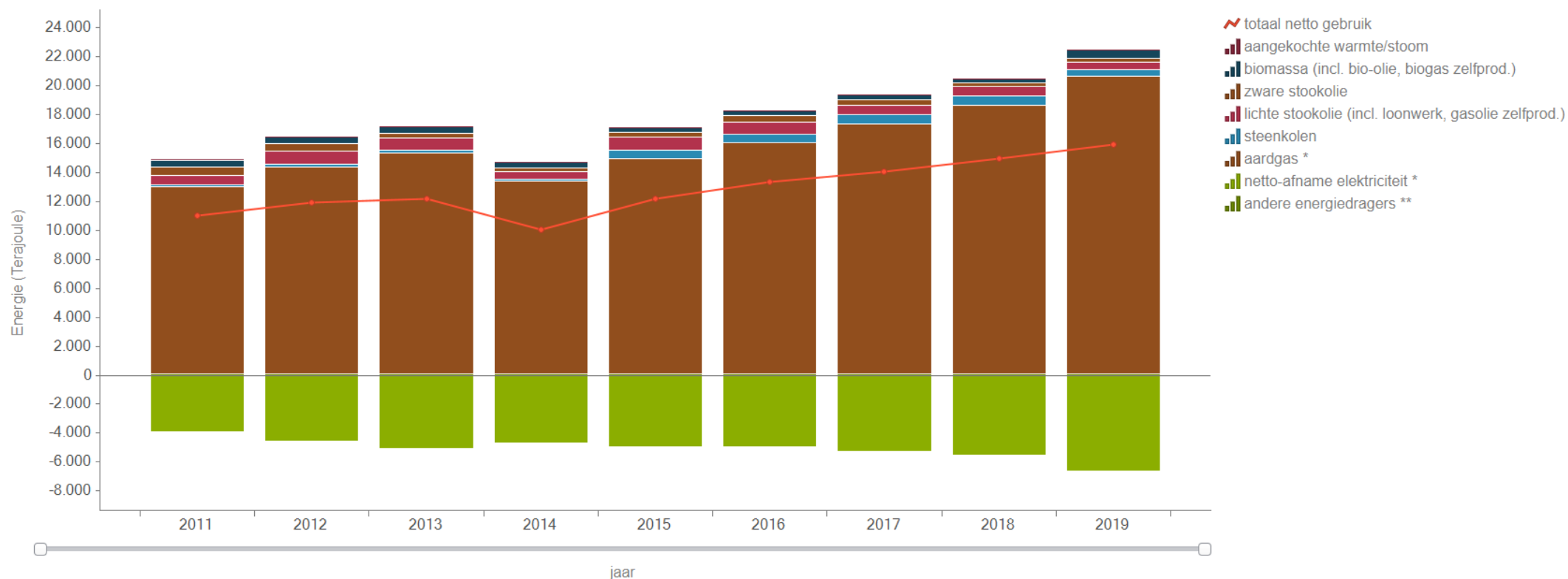

Aanpassingen door hoge energieprijzen – onverwarmd

Evolutie energie per energiedrager in de glastuinbouw

Energie per energiedrager - glastuinbouw

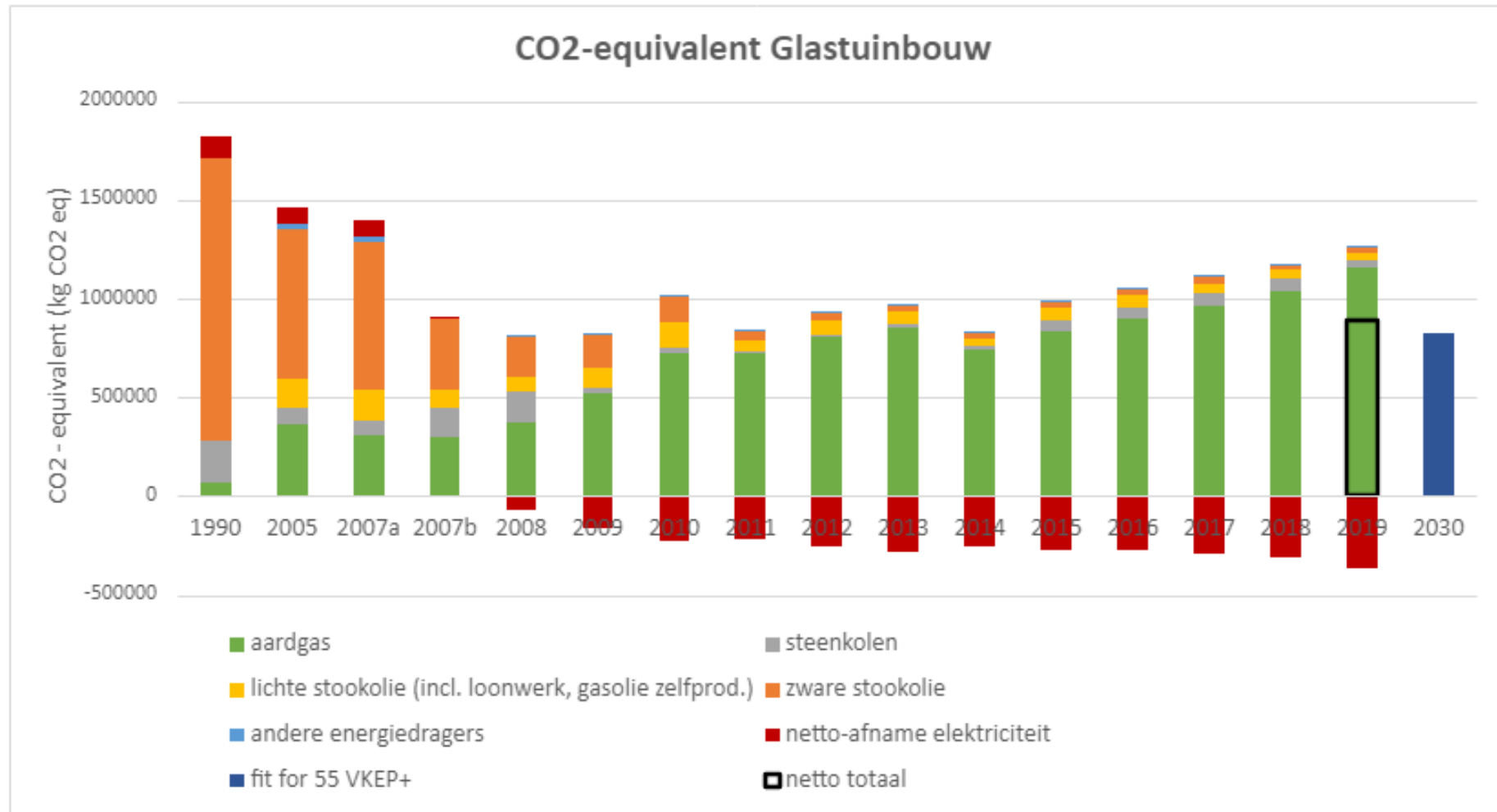

* evolutie grotendeels te wijten aan WKK

** LPG en andere en benzine worden samengenomen omdat het energiegebruik laag is of omdat de extrapolatie gebaseerd is op minder dan 6 LMN-bedrijven

Bron: Departement Landbouw en Visserij op basis van LMN en Statbel (Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium) en VEKA-Energiebalans

Evolutie van de BKG-uitstoot per energiedrager in de glastuinbouw

Toekomstkansen voor Vlaamse glastuinbouwers

- Telers als speelbal – prijsnemer t.o.v. afnemer en kostprijsnemer t.o.v. toeleveranciers
- Mogelijkheden via onderzoek – Trias Energetica
 - Energievraag beperken (schermen, ontvochtigen, teeltpraktijken, ...)
 - Duurzame energiebronnen gebruiken (warmtepompen, aardwarmte, wind, ...)
 - Efficiënte inzet fossiele brandstoffen
- Zowel prijzen als beleid sturen naar meer klimaat neutralere glastuinbouw

Energiewetgeving

Vlaams Energie- en
Klimaatagentschap licht toe

2

Vlaanderen
is energie en klimaat

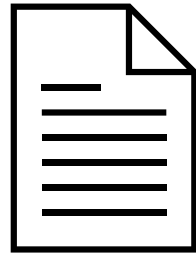
Versterkte wetgeving voor ondernemingen

Verzamelbesluit VII

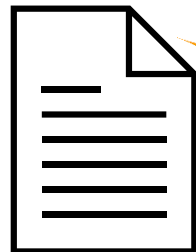
Energiebesluit – Titel VI – Hoofdstuk V

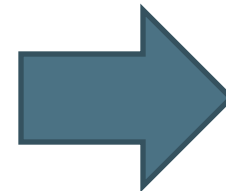
Energiebesluit
“Besluit Energieplanning”
EP & ES

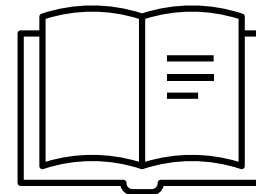
VLAREM II – Hfdst 4.9.
CV EP & EA GO

“Versterkte wetgeving”

Energiebesluit

Energieplanning
Energieaudit
Energiebalans

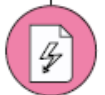

ENERGIE EFFICIËNTIE VERPLICHTINGEN VANAF 2023

VERPLICHTINGEN VOOR ONDERNEMINGEN

WETGEVING ENERGIE-INTENSIEVE ONDERNEMINGEN

Conform verklaard **ENERGIEPLAN** met uitvoering rendabele maatregelen

vanaf
14
Dec 2022

4 jaar
geldig

waarvan 3 jaar
voor uitvoering
maatregelen

VERSTERKTE WETGEVING

ENERGIEAUDIT met uitvoering rendabele maatregelen

vanaf
1
Apr 2023

4 jaar
geldig

waarvan 3 jaar
voor uitvoering
maatregelen

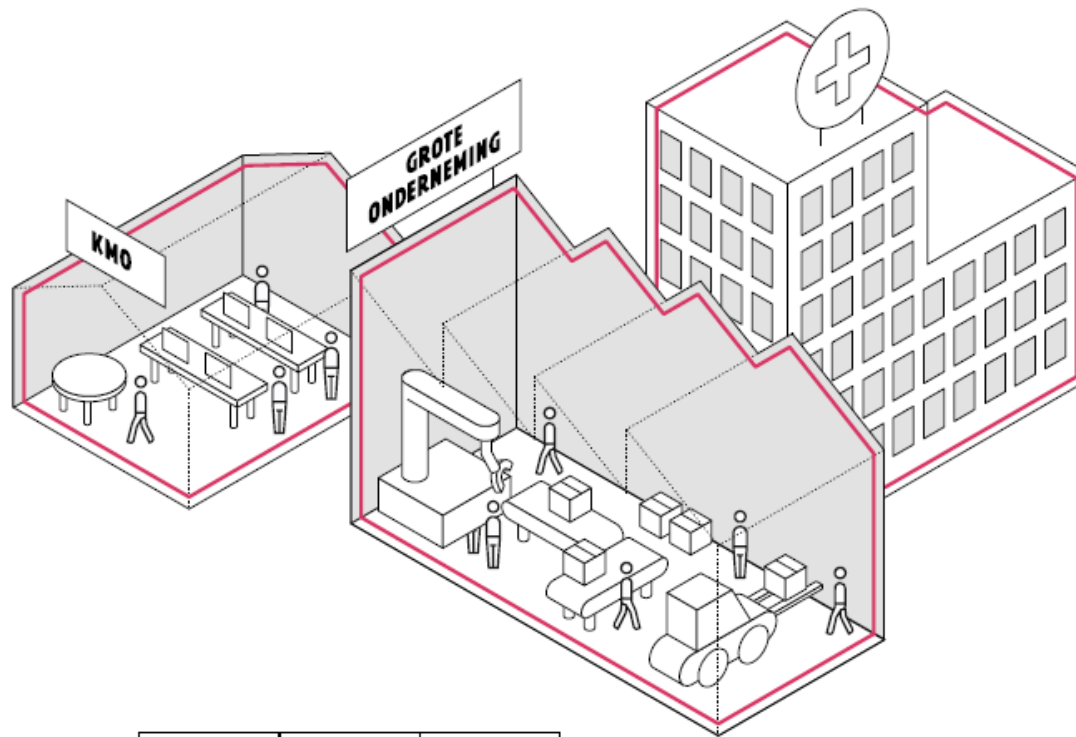

ENERGIEBALANS en uitvoering no-regret maatregelen

vanaf
1
Apr 2023

4 jaar
geldig

waarvan 4 jaar
voor uitvoering
maatregelen

Jaarlijks finaal energiegebruik	KMO	Grote onderneming
>0.1 PJ	● + energiestudie OMV-aanvraag	● EBO
0.05 PJ - 0.1 PJ	●	● SFO
0.02 PJ - 0.05 PJ	● SFO	● SFO
<0.02 PJ		● SFO

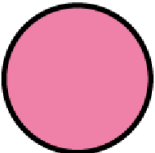

Vrijwillig Energiebeleids-overeenkomsten (EBO)

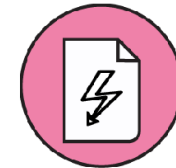

Vrijwillig Sectorfederatie-overeenkomsten (SFO)

Overzicht

Jaarlijks finaal energiegebruik	KMO	Grote onderneming
>0.1 PJ	 + energiestudie OMV-aanvraag	 EBO
0.05 PJ -0.1 PJ		 SFO
0.02 PJ -0.05 PJ	 SFO	 SFO
<0.02 PJ		 SFO

Conform verklaard
ENERGIEPLAN

ENERGIEAUDIT

ENERGIEBALANS

Vrijwillig
Energiebeleids-
overeenkomsten (EBO)

Vrijwillig
Sectorfederatie-
overeenkomsten (SFO)

WETGEVING ENERGIE-INTENSIEVE ONDERNEMINGEN

**Conform verklaard
ENERGIEPLAN** met uitvoering
rendabele maatregelen

vanaf

Dec 2022

4 jaar
geldig

waarvan 3 jaar
voor uitvoering
maatregelen

Vrijwillig
**Energiebeleids
-overeenkomsten (EBO)**

Jaarlijks finaal energiegebruik	KMO	Gröte onderneming
>0.1 PJ	 + energieStudie OMV-aanvraag	 EBO
0.05 PJ -0.1 PJ		 SFO
0.02 PJ -0.05 PJ	 SFO	 SFO
<0.02 PJ		 SFO

✓ $E_{\text{finaal}} > 0,1 \text{ PJ}$

✓ Aanscherping rendabele
maatregel: $\text{IRR} > 13\%$

- ✓ Verschuiving naar Energiebesluit:
- Koppeling OMV weg (!! behalve Energiestudie ikv OMV-aanvraag)
 - Handhaving door VEKA

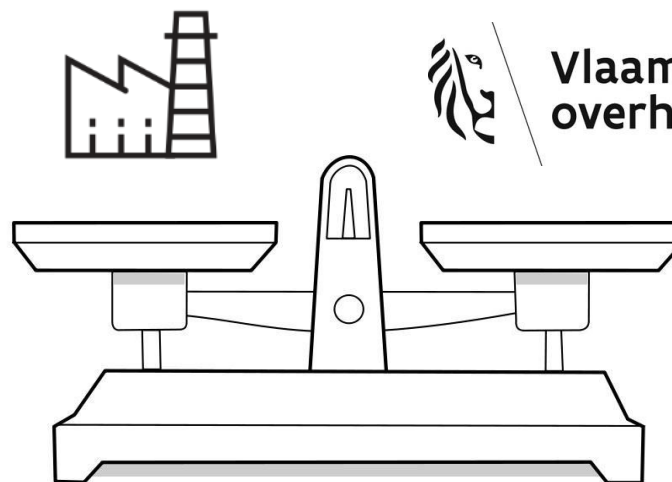

Vrijwillig Energiebeleids -overeenkomsten (EBO)

Jaarlijks finaal energiegebruik	KMO	Gröte onderneming
>0.1 PJ	● + energieStudie OMV-aanvraag	● EBO
0.05 PJ -0.1 PJ	●	● SFO
0.02 PJ -0.05 PJ	● SFO	● SFO
<0.02 PJ		● SFO

Vrijwillige overeenkomst tussen de Vlaamse overheid en energie-intensieve ondernemingen ($E > 0,1 PJ$): voor de verankering van en voor blijvende energie-efficiëntie in de Vlaamse energie-intensieve ondernemingen voor VER-bedrijven en niet VER-bedrijven

Engagement
Additionaliteit versus
Haalbaarheid

Vlaamse
overheid

Tegenprestatie
Voldoende groot

Vrijwillig Energiebeleids -overeenkomsten (EBO)

Jaarlijks finaal energiegebruik	KMO	Gröte onderneming
>0.1 PJ	+ energieStudie OMV-aanvraag	EBO
0.05 PJ -0.1 PJ		SFO
0.02 PJ -0.05 PJ	SFO	SFO
<0.02 PJ		SFO

Definitief goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 10 november 2022

- ▶ *Looptijd: 2023 – 2026*
- ▶ *EBO VER & niet VER*
- ▶ *Actieverbintenis: opstellen Energieplan met uitvoering rendabele maatregelen (IRR 12% (VER), 10,5% (niet VER))*
- ▶ *Juridische stabiliteit*
- ▶ *Verbredingsthema's:*
 - *VER: datacollectie warmtevraag en restwarmte + klimaatroadmap*
 - *Niet VER: datacollectie warmtevraag en restwarmte + klimaataudit*

VERSTERKTE WETGEVING

ENERGIEAUDIT met uitvoering rendabele maatregelen

vanaf

Apr 2023

4 jaar
geldig

waarvan **3 jaar**
voor uitvoering
maatregelen

Vrijwillig
Sectorfederatie
-overeenkomsten (SFO)

Jaarlijks finaal energiegebruik	KMO	Grote onderneming
>0.1 PJ	 + energieStudie OMV-aanvraag	
0.05 PJ -0.1 PJ		
0.02 PJ -0.05 PJ	 	
<0.02 PJ		

- ✓ Doelgroep:
 $0,05 \text{ PJ} < E_{\text{finaal}} < 0,1 \text{ PJ}$
&
grote ondernemingen met $E_{\text{finaal}} < 0,1 \text{ PJ}$
- ✓ Energieaudit ~ bestaande EA GO
- ✓ Rendabele maatregel: $\text{IRR} > 13\%$
- ✓ Webapplicatie

VERSTERKTE WETGEVING

ENERGIEBALANS en uitvoering no-regret maatregelen

vanaf

Apr 2023

4 jaar
geldig

waarvan **4 jaar**
voor uitvoering
maatregelen

Vrijwillig
Sectorfederatie
-overeenkomsten (SFO)

Jaarlijks finaal energiegebruik	KMO	Gröte onderneming
>0.1 PJ	+ energieStudie OMV-aanvraag	EBO
0.05 PJ -0.1 PJ		SFO
0.02 PJ -0.05 PJ		SFO
<0.02 PJ		SFO

- ✓ Doelgroep:
kmo, $0,02 \text{ PJ} < E_{\text{finaal}} < 0,05 \text{ PJ}$
- ✓ No-regret maatregel:
TVT < 3jaar
- ✓ Webapplicatie

Vrijwillig
Sectorfederatie
-overeenkomsten (SFO)

Jaarlijks finaal energiegebruik	KMO	Gröte onderneming
>0.1 PJ	+ energieStudie OMV-aanvraag	EBO
0.05 PJ -0.1 PJ		SFO
0.02 PJ -0.05 PJ	SFO	SFO
<0.02 PJ		SFO

Doel = uitvoeren niet verplichte EE-verbeterende maatregelen

via **sectorfederatie** (niet-commerciële instelling)

Ook **ontzorging** aan leden om:

- Voldoen aan wetgeving (energieaudit / energiebalans)
- Ontzorgen uitvoering verplichte maatregelen / no-regret maatregelen
- Bijkomend realiseren van niet verplichte maatregelen

Vrijwillig Sectorfederatie -overeenkomsten (SFO)

Jaarlijks finaal energiegebruik	KMO	Gröte onderneming
>0.1 PJ	+ energieStudie OMV-aanvraag	EBO
0.05 PJ -0.1 PJ		SFO
0.02 PJ -0.05 PJ	SFO	SFO
<0.02 PJ		SFO

- ▶ Subsidie via call
- ▶ Max. 100.000 euro/jaar
- ▶ Max. 2 VTE voor ontzorging
- ▶ Max. 4 jaar

Flankerend: hervorming premie na audit

- ▶ Premie = % van de meerkosten
- ▶ Meerkosten:
 - Vervanging: meerkosten = extra kosten om meer energiebesparing of verhoging energie-efficiëntie te realiseren t.o.v. standaard vervanging
 - Nieuw: meerkosten = volledige investering
- ▶ Berekening: $(13 - \text{IRR}) * 20 \%$
 - $\text{IRR} > 13\%$: 0%
 - $\text{IRR} < 10\%$: 60%
- ▶ Afgetopt op max. 100.000 euro per premie & cumulatief max. 100.000 euro voor drie opeenvolgende jaren

Vlaanderen
is energie en klimaat

VOOR MEER INFORMATIE

Tine Leroux – Tine Pieters – Joris Recko

Vlaams Energie- en Klimaatagentschap

<https://www.vlaanderen.be/veka/beleid/energie-en-klimaatbeleid-voor-ondernemingen>

T 02 553 46 00

veka@vlaanderen.be

Energiewetgeving

Hoe gaan we hiermee aan de slag?

3

Hoe gaan we hiermee aan de slag?

Twee stappen:

1

Tot welke
doelgroep
behoor ik?

2

Welke acties
moet ik
ondernemen?

Tot welke doelgroep behoor ik?

Jaarlijks totaal energieverbruik	KMO	Grote onderneming
>0.1 PJ	 + energiestudie OMV-aanvraag EBO	
0.05 PJ - 0.1 PJ		 SFO
0.02 PJ - 0.05 PJ	 SFO	 SFO
<0.02 PJ		 SFO

Conform verklaard
ENERGIEPLAN

ENERGIEAUDIT

ENERGIEBALANS

Vrijwillig
Energiebeleids-
overeenkomsten (EBO)

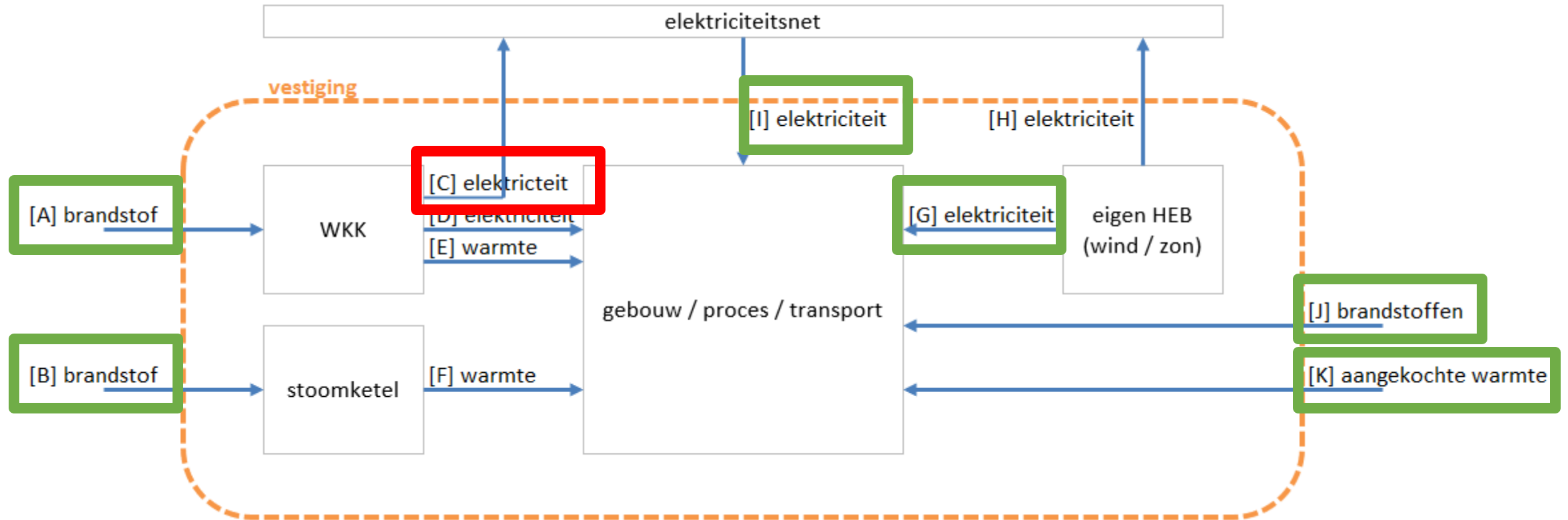
Vrijwillig
Sectorfederatie-
overeenkomsten (SFO)

Tot welke doelgroep behoor ik – Aard van het bedrijf

- Kmo
 - Minder dan 250 werknemers
 - én met een jaaromzet van maximum € 50 miljoen óf een balanstotaal van maximum € 43 miljoen
- Grote onderneming
 - Ofwel meer dan 250 werknemers
 - Ofwel een jaaromzet van meer dan 50 miljoen euro én een jaarlijks balanstotaal van meer dan 43 miljoen euro

Tot welke doelgroep behoort ik - Finaal energieverbruik

$$\text{finaal energiegebruik} = [A] + [B] - [C] + [G] + [I] + [J] + [K]$$

Tot welke doelgroep behoor ik – Finaal energieverbruik

→ Simulatietool op de website van VEKA

Berekening finaal energiegebruik, volgens addendum C6, Materialen, grondstoffen en processen, omgevingsvergunning

vector	eenheid	energie-inhoud		FINAAL ENERGIEVERBRUIK [GJ]
		(GJ finaal/eenheid)	jaarverbruik	
Elektriciteit	MWh (finaal)	3,6	256	922
Aardgas (ovw)	MWh (OVW)	3,6		0
Aardgas (bvw)	MWh (BVW)	3,2508	65.000	211.302
Gasolie (lichte fuel)	liter	0,03593715		0
Residuale stookolie (zware fuel)	kg	0,040604		0
LPG	liter	0,02527195		0
Butaan	liter	0,0267345		0
Propan	liter	0,0243012		0
Steenkool	kg	0,0207		0
eigen vector 1				0
eigen vector 2				0
eigen vector 3				0
eigen vector 4				0
eigen vector 5				0
TOTAAL [GJ]				212.224
TOTAAL [PJ]				0,212
				ENERGIE-INTENSIEF

Plakken Lettertype Uitlijning Getal Stijlen Cellen Bewerken

Calibri Light 11 A⁺ A⁻ B I U Lettertype

Terugloop Samenvoegen en centreren Uitlijning

Standaard Getal

Voorwaardelijke opmaak Opmaken als tabel Celstijlen

Invoegen Verwijderen Opmaak Cellen

AutoSom Doorvoeren Wissen Sorteren en filteren Zoeken en selecteren

D20

A B C D E F G H I J K L M N

Berekening finaal energiegebruik, volgens addendum C6, Materialen, grondstoffen en processen, omgevingsvergunning

	vector	eenheid	energie-inhoud (GJ finaal/eenheid)	jaarverbruik	FINAAL ENERGIEVERBRUIK [GJ]
3	Elektriciteit	MWh (finaal)	3,6	256	Elektriciteit 922
4	Aardgas (ovw)	MWh (OVW)	3,6		Aardgas (ovw) 0
5	Aardgas (bvW)	MWh (BVW)	3,2508	65.000	Aardgas (bvW) 211.302
6	Gasolie (lichte fuel)	liter	0,03593715		Gasolie (lichte fuel) 0
7	Residuale stookolie (zware fuel)	kg	0,040604		Residuale stookolie (zware fuel) 0
8	LPG	liter	0,02527195		LPG 0
9	Butaan	liter	0,0267345		Butaan 0
10	Propaan	liter	0,0243012		Propaan 0
11	Steenkool	kg	0,0207		Steenkool 0

13	eigen vector 1				eigen vector 1 0
14	eigen vector 2				eigen vector 2 0
15	eigen vector 3				eigen vector 3 0
16	eigen vector 4				eigen vector 4 0
17	eigen vector 5				eigen vector 5 0

TOTAAL [GJ] 212.224

TOTAAL [PJ] 0,212

ENERGIE-INTENSIEF

Tot welke doelgroep behoort ik - Finaal energieverbruik

- Uitgedrukt in PJ

→ 0,1 PJ \simeq 27 778 MWh

→ 1 MWh \simeq 100 m³ aardgas

→ 0,1 PJ \simeq 2,8 miljoen m³ aardgas

→ 0,05 PJ \simeq 1,4 miljoen m³ aardgas

→ 0,02 PJ \simeq 0,6 miljoen m³ aardgas

Tot welke doelgroep behoor ik – Voorbeeld 1

- Tomatenbedrijf – 6 ha (verwarmd)
 - WKK (5.600 kWe)
 - Belichting
 - Energiestromen
 - Aardgas: 65.000 MWh
 - Elektriciteit: 265 MWh
 - Finaal energieverbruik: **0,2 PJ**

Tot welke doelgroep behoor ik – Voorbeeld 2

- Rozenkwekerij – 3,5 ha (verwarmd)
 - WKK (2500 kWe)
 - Belichting
 - Energiestromen
 - Aardgas: 40.000 MWh
 - Elektriciteitsverbruik: 900 MWh
- Finaal energieverbruik: **0,13 PJ**

Tot welke doelgroep behoor ik – Voorbeeld 3

- Aardbeien – 5 ha (waarvan 3 ha verwarmd)
 - WKK
 - Energiestromen
 - Aardgas: 16.000 MWh
 - Elektriciteitsverbruik: 75 MWh
- Finaal energieverbruik: **0,052 PJ**

Tot welke doelgroep behoort ik – Voorbeeld 4

- Snijbloemenbedrijf – 1 ha (verwarmd)
 - Zonnepanelen (245 kWh)
 - Energiestromen
 - Aardgas: 5.000 MWh
 - Elektriciteit: 1.000 MWh
 - Finaal energieverbruik: **0,02 PJ**

Ik moet een energieplan maken - wat nu?

- Verschillende situaties:

1. EBO of niet EBO

- EBO → deadline voor opmaak plan = december 2023
- Niet EBO → deadline voor opmaak plan = 14 december 2022

2. Reeds een energieplan?

- Ik heb een energieplan van vóór 2020 → actualiseer en laat conform verklaren
- Ik heb een energieplan vanaf 2020 → laat conform verklaren
- Ik heb nog geen energieplan → maak plan op en laat conform verklaren

Ik moet een energieaudit/balans maken – wat nu?

- Boerenbond, KCE en SBB werken volop aan een tool ter ondersteuning van het opstellen van je audit of plan
- Houd onze communicatiekanalen in het oog!

Ook dat nog...

- Naast de energiecrisis en de recente wetgeving komen er nog uitdagingen op de sector af
 - Klimaatdoelstellingen – doelstellingen energetische emissies
 - Wegvallen WKC voor nieuwe installaties vanaf 2023 ipv 2030
 - Heffingen op gas en elektriciteit (?)
 - Knip in de GSC
 - Burgemeestersconvenant
 - Capaciteitstarief
 - ...

Vraag en antwoord

4